

Social-Demokraten 10. november 1903

Skraaplan

Socialdemokratiet og de offentlige fester

Af egen erfaring har hr. O. G. Gjøsteen kommet til følgende slutninger: "arbeidernes offentlige tillitsmænd bør være med i alle offentlige fester"; "nu holdes ingen fest paa slottet uden arbeidernes mænd ogsaa er med."

Hvad vil Gjøsteen si med sine "alle" og "ingen"?

Jeg tillader mig at ta et "logisk" eksempel: Hvis den russiske keiser en eller anden gang kommer hid til Norge og blir officielt modtat af den norske regjering, skal da ogsaa arbeiderrepresentantene være med og hilse folkenes bøddel velkommen?

Hvis der herpaa svares ja, saa maa de norske arbeiderne være paa det rene med, at da kan de ikke bli betragtet som kamerater af de finske, russiske, polske, jødiske og armeniske arbeidere. Hvis nei, saa er det den første undtagelse fra Gjøsteens regler.

Hvis man gjør en undtagelse i dette tilfælde, hvorfor skal man da ikke gjøre det samme ved en meget mulig officiel modtagelse af den tyske keiser, der kaster dusinvis af vore tyske partifælder i fængslene for ..."majestætsforbrydelser".

Men hvis man gjør to undtagelser, hvorfor da ikke gjøre den tredje? Hvorfor skal de norske arbeidere feste, drikke og spise op folkets penger sammen med en konge, som intet godt har gjort for de svenske arbeidere?

Nei hr. Gjøsteen, socialistene kan ikke være enige med Dem i at gjøre brud paa socialismens dyrebareste princip, arbeidernes internationale solidaritet.

Hr. Gjøsteen finder dog ved hofgjængeriet noget positivt. Hofgjængeriet skal hjelpe arbeiderne til at kritisere det, som er skjævt og uretfærdigt ved hoffet. Af saadan kritik har hr. Gjøsteen dog øvet sørgeligt lidet; tvertimod. Sandsynligvis har han følt sig saa vel ved hoffet, at han indbyder did ogsaa de socialdemokratiske stortingsmænd!

Nei, ikke ved Turattis hofgjængeri, men ved den af Enrico Ferris foreslaaede udpipning af paven udøvede de italienske socialdemokrater den sterkeste kritik, styrtede regjeringen og fik en hjertelig tak fra det hele internationale demokrati. Det var ikke ved at gaa til hoffet og raabe "hoch" for sejderen, at Liebknecht, Bebel, Singer og de tyske socialdemokrater har udøvet sin kritikk og vundet millionernes tillid.

Jeg tror heller ikke at de norske socialdemokrater har følt sig som "mindremænd", fordi de holdt sig borte fra slottet. Jeg har ialfald aldrig regnet mig for "mindremænd" af den grund.

Men skraaplanen er brat. Man ved jo, at monarkerne ikke liker at ta "mindremændens" enkle, korte frakke og hvis en eller anden "mindremænd" vil absolutt ind, bør han da ialfald defloreres med mindst et par ordener.

Skal da, hr. Gjøsteen, arbejderrepræsentanterne modta fra kongen disse "hædersmerker"? Og i saa fald skal man da skjelne mellem St.Olaf og Serafimerordenen?

Nei, og endnu en gang nei, hverken socialisterne eller demokraterne kan være enige med Dem, hr. Gjøsteen heri.

Der existerer endnu et andet syn paa sagen: socialisterne bør gaa paa slottet for at faa anledning til personlig at paavirke monarkerne, søge at vinde dem for socialismen. Her har vi at gjøre med de socialistisk/utopistiske anskuelse, som er for længe siden forkastet af den videnskabelige socialisme.

B. Gaarder 1903-11-10/261